

Kronofogdemyndighetens författningssamling

ISSN 1653-9915

Kronofogdemyndighetens föreskrifter om bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön m.m. under år 2016¹;

KFMFS 2015:1
Verkställighet och
indrivning

Utkom från trycket
den 14 december 2015

beslutade den 30 november 2015 följande.

Kronofogdemyndigheten föreskriver med stöd av 7 kap. 4 § utsökningsförfordningen (1981:981) följande.

1 § Förbehållsbeloppet ska bestämmas med ledning av ett normalbelopp.

2 § Normalbeloppet ska för en ensamstående gäldenär vara 4 679 kr i månaden, för sammanlevande makar och därmed jämställda 7 729 kr i månaden och för varje barn 2 482 kr i månaden till och med det kalenderår då barnet fyller sex år och 2 857 kr i månaden för tid därefter.

3 § Följande normalbelopp i kronor per inkomstperiod ska gälla.

	Månad	Två veckor	Vecka	Dag
Ensamstående	4 679	2 183	1 092	156
Makar och jämställda	7 729	3 607	1 803	258
Barn t.o.m. det kalenderår då barnet fyller sex år	2 482	1 158	579	83
Barn fr.o.m. det kalenderår då barnet fyller sju år	2 857	1 333	667	95

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2016 och gäller till och med den 31 december 2016.

På Kronofogdemyndighetens vägnar

CHRISTINA GELLERBRANT HAGBERG

Sven Kihlgren

¹ Beträffande 2015, se KFMFS 2014:1. Ändrade och nytillkomna partier i förhållande till KFMFS 2014:1 är markerade med kantstreck.

Kronofogdemyndighetens allmänna råd

ISSN 1653-9931

Kronofogdemyndighetens allmänna råd om bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön m.m. under 2016¹;

KFM A 2015:1
Verkställighet och
indrivning

Utkom från trycket
den 14 december 2015

beslutade den 30 november 2015 i anslutning till myndighetens föreskrifter (KFMFS 2015:1) om bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön under 2016 följande allmänna råd om bestämmande av förbehållsbeloppet m.m. under 2016.

1 Normalbelopp

Av 7 kap. 5 § första stycket utsökningsbalken (UB) framgår att den del av lönen som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av ett normalbelopp. Kronofogdemyndigheten har i föreskrifter (KFMFS 2015:1) om bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön m.m. under år 2016 (föreskrifterna) beslutat om normalbeloppens storlek.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket UB ska normalbeloppen anses omfatta alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad, som beräknas särskilt och läggs till normalbeloppen.

Allmänna råd:

Till vanliga levnadskostnader bör räknas i ett hushåll normalt förekommande utgifter såsom t.ex. för kost, kläder, tvätt, hygien, gas, hushållsel, telefon, internetuppkoppling, TV-avgifter, försäkrings- och medlemsavgifter samt mindre utgifter för tillfälliga behov.

När det nedan anges att normalbeloppet kan minska t.ex. med sidoinkomst ska gäldenären slutligen alltid erhålla det belopp för sina vanliga levnadskostnader som följer av föreskrifterna.

Om skäl föreligger kan Kronofogdemyndigheten göra avvikelser från normalbeloppen i situationer som beskrivs i det följande.

2 Familjeförhållanden

Av 7 kap. 5 § UB framgår att normalbeloppen avser ensamstående, sammanlevande makar och därmed jämställda samt barn.

¹ Beträffande 2015, se KFM A 2014:2. Ändrade och nytillkomna partier i förhållande till KFM A 2014:2 är markerade med kantstreck. Vissa redaktionella ändringar har gjorts utan att detta har markerats.

KFM A 2015:1**Allmänna råd:**

Med uttrycket makar avses även personer som ingått registrerat partnerskap.

Med uttrycket därmed jämställda avses två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll (sambor).

Med uttrycket barn avses sådant barn som en gäldenär, dennas sammanlevande make eller sambo varaktigt bor tillsammans med och är skyldig att försörja enligt 7 kap. 1 § föräldrabalken (försörjningsberättigat barn).

Ej försörjningsberättigade barn bör inte beaktas vid beräkningen av förbehållsbeloppet.

Är ett barn gäldenär bör det anses vara ensamstående.

3 Avvikelser från normalbeloppen**3.1 Avdrag****3.1.1 Sidoinkomst****Allmänna råd:**

Om gäldenären har regelbunden sidoinkomst bör normalbeloppet minskas med ett belopp som motsvarar sidoinkomsten efter avdrag för preliminär skatt.

3.1.2 Sammanlevande makes eller sambos inkomst**Allmänna råd:**

Om gäldenären lever tillsammans med make eller sambo och denna har inkomst, bör inkomsten tas med vid beräkningen av gäldenärens förbehållsbelopp. Detta sker genom att gäldenärens förbehållsbelopp bestäms utifrån makes eller sambos förmåga att bidra till betalningen av familjens gemensamma kostnader inklusive bostadskostnad. Dessa kostnader bör fördelas på så sätt att respektive make eller sambo svarar för den del av kostnaderna som motsvarar dennas inkomst i förhållande till deras sammanlagda inkomster (proportionering). Beräkningen sker på sätt som framgår av avdelning I och II i blanketten KFM 9416². Vid beräkningen bör avdrag göras för preliminär skatt samt för kostnader för fullgörande av tjänst enligt vad som anges i punkt 3.3.2.

3.1.3 Barnbidrag och underhållsbidrag m.m. till försörjningsberättigat barn**Allmänna råd:**

Om normalbelopp bestämts för försörjningsberättigat barn, bör beloppet minskas med

² Se bilaga till Kronofogdemyndighetens information om bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön m.m. (KFM M 2015:1).

- allmänt barnbidrag, flerbarnstillägg, förlängt barnbidrag, studiebidrag och extra tillägg till detta. Bor barnets föräldrar ihop minskas barnets normalbelopp med hela barnbidraget. Om barnets föräldrar inte bor ihop minskas barnets normalbelopp med den del som gäldenären får.
- underhållsbidrag, underhållsstöd samt förlängt underhållsbidrag och förlängt underhållsstöd för studerande.
- pension eller annan ersättning enligt 7 kap. 1 § UB som barnet får efter avdrag för preliminär skatt.

KFM A 2015:1

Minskningen får inte vara större än barnets normalbelopp.

Vid växelvis boende bör gäldenären tillgodoräknas ett halvt normalbelopp för barnet.

Om ett försörjningsberättigat barn är gäldenär minskas barnets normalbelopp först med barnbidrag/studiebidrag och underhållsbidrag/underhållsstöd samt därefter med annan inkomst, exempelvis barnpension.

3.1.4 Förmåner

Allmänna råd:

En gäldenär kan ha förmåner från arbetsgivare som hör till vanliga levnadskostnader. Normalbeloppet bör minskas med värdet av sådan förmån.

3.2 Tillägg till normalbeloppet för familjens gemensamma kostnader

Allmänna råd:

Ingår normalbelopp för flera personer i förhållsbeloppsberäkningen, bör frågan om tillägg bedömas utifrån samtliga familjemedlemmars behov. Kronofogdemyndigheten kan begära att uppgifter om tillägg styrks av gäldenären.

3.2.1 Kostnader för barntillsyn

Allmänna råd:

Tillägg till normalbeloppet bör göras för kostnader på grund av nödvändig barntillsyn.

3.2.2 Kostnader för sjukdom

Allmänna råd:

Tillägg till normalbeloppet bör göras för kostnader till följd av sjukdom. Tillägget bör minskas med ersättning för sådan kostnad som utbetalas av Försäkringskassan eller på annat sätt.

Finns högkostnadsskydd bör detta beaktas.

KFM A 2015:1

3.3 Tillägg till normalbeloppen för gäldenärens personliga kostnader**Allmänna råd:**

Tillägg till normalbeloppet bör även göras för gäldenärens betalning av fordran med företrädesrätt samt kostnader för fullgörande av tjänst. Kronofogdemyndigheten kan begära att uppgifter om tillägg styrks av gäldenären.

3.3.1 Fordran med företrädesrätt

Av 7 kap. 4 § UB framgår att i förbehållsbeloppet ska inräknas belopp som motsvarar vad gäldenären betalar till annan, som vid utmätning av lön m.m. har bättre rätt till lönen. Vid utmätning för fordran med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB ska även betalningsskyldighet till annan som har lika rätt som sökanden beaktas.

Allmänna råd:

Av samma anledningar som underhållsbidrag enligt 7 kap. 17 § UB kan jämkas i en fördelningssituation bör motsvarande jämkning göras vid bestämmande av förbehållsbeloppet.

Om betalningen avser fordran med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB, kan utmättnings- och förbehållsbelopp påverkas. Detta blir aktuellt då utrymme inte finns för de löpande fordringarna både i löneutmätningen och vid den frivilliga betalningen.

Förbehållsbeloppet bör beräknas på sätt som framgår av avdelning IV i blanketten KFM 9416³.

Om betalningen avser såväl löpande fordran som skuld kan även skäligen avbetalning på skuld accepteras. Det krävs dock att löneutmätningen sker för fordran med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB och att utrymme finns för betalning överstigande de löpande fordringarna.

Även vid löneutmätning för annan fordran bör skäligen avbetalning på skuld accepteras, under förutsättning att avbetalningen avser och avräknas från fordran med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB.

3.3.2 Kostnader för fullgörande av tjänst**Allmänna råd:**

Tillägg till normalbeloppet bör göras för gäldenärens kostnad för fullgörande av tjänst. Vid beräkningen av tillägget bör tillämpas de bestämmelser som gäller för avdrag för motsvarande kostnader vid taxering enligt 12 kap. 1, 4-8, 10-22, 24-32 och 37 §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

³ Se bilaga till Kronofogdemyndighetens information om bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön m.m. (KFM M 2015:1).

Då gäldenären uppbär ersättning för ökade levnadskostnader (traktamenten) eller för resa med egen bil i tjänsten bör inte tillägg göras till normalbeloppet. I sådant fall bör arbetsgivaren upplysas om att beslutet om utmätning av lön m.m. endast avser, förutom lön, den del av traktaments- eller bilersättningen som vid skatteavdrag behandlas som lön.

KFM A 2015:1

Om gäldenären kan antas ha kostnader för resor till och från arbetsplatsen med kollektivt färdmedel, kan Kronofogdemyndigheten göra tillägg till normalbeloppet även om kostnaden inte är känd. Tillägg sker då med belopp som beräknas motsvara kostnaden (t.ex. månadskort).

Tillägg bör även göras om gäldenären har resekostnader för att söka arbete eller delta i andra åtgärder som kommunen eller Arbetsförmedlingen anordnar.⁴ Om gäldenären erhållit ersättning för resekostnaderna bör tillägget minskas med motsvarande belopp.⁵

4 Bostadskostnad

Av 7 kap. 5 § andra stycket UB framgår att bostadskostnaden ska beräknas särskilt och läggas till normalbeloppen.

Allmänna råd:

Vid bestämmande av förbehållsbeloppet bör den faktiska bostadskostnaden läggas till normalbeloppen. Med den faktiska kostnaden avses bostadskostnaden med avdrag för eventuellt förekommande tillägg och bidrag, exempelvis bostadstillägg, boendetillägg och bostadsbidrag.

Bor gäldenären på egen bostadsfastighet bör hänsyn tas till räntekostnader och nödvändiga driftskostnader samt till skälig amortering. Räntekostnader och amortering på bostadslån bör endast beaktas om fastigheten pantförskrivits för lånet.

Bor gäldenären i en bostadsrättslägenhet är månadsavgiften bostadskostnad. Räntekostnader och skälig amortering beaktas om bostadsrätten pantförskrivits för lånet.

4.1 Schablonhyra

Allmänna råd:

Om bostadskostnaden inte är känd, kan Kronofogdemyndigheten med ledning av kostnadsläget på orten beräkna kostnaden för en bostad av skälig storlek för gäldenären (schablonhyra).

⁴ Svea hovrätts beslut 1999-07-13 i mål ÖÅ 4277-99 (RIC 43/99) och RÅ 2008 ref 31.

⁵ Jämför förordning (2015:500) om resebidrag.

KFM A 2015:1**5 Anstånd**

Kronofogdemyndigheten får enligt 7 kap. 11 § andra meningen UB på begäran av gäldenären, bevilja anstånd under pågående löneutmätning endast om sökanden medger det eller om det finns särskilda skäl.

Allmänna råd:

Särskilda skäl för anstånd kan t.ex. vara sjukdom, olycksfall och andra omständigheter som gäldenären inte kunnat råda över eller förutse. Vid bedömningen av om särskilda skäl finns bör beaktas den tid som löneutmätning pågått och beräknas pågå.

Dessa allmänna råd träder i kraft den 1 januari 2016 och gäller till och med den 31 december 2016.

På Kronofogdemyndighetens vägnar

CHRISTINA GELLERBRANT HAGBERG

Sven Kihlgren

Kronofogdemyndighetens meddelanden

ISSN 1653-994X

Kronofogdemyndighetens information om bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön

KFM M
2015:1

Inledning

Kronofogdemyndigheten (Kronofogden) har beslutat om föreskrifter och allmänna råd om bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön m.m.¹ I detta meddelande finns information om de allmänna råden och kommentarer till vissa av dem. Meddelandet ger också information om andra frågor av betydelse vid löneutmätning.²

1 Normalbelopp

Av 7 kap. 5 § första stycket utsökningsbalken (UB) framgår att den del av lönen som Kronofogden inte får utmäta (förbehållsbeloppet) bestäms utifrån ett normalbelopp.³ Enligt andra stycket samma paragraf ska normalbeloppet anses omfatta alla vanliga levnads-kostnader. Det allmänna rådet anger följande.

”Till vanliga levnads-kostnader bör räknas i ett hushåll normalt förekommande utgifter såsom t.ex. för kost, kläder, tvätt, hygien, gas, hushållsel, telefon, internetuppkoppling, TV-avgifter, försäkrings- och medlemsavgifter samt mindre utgifter för tillfälliga behov.

När det nedan anges att normalbeloppet kan minskas t.ex. med sidoinkomst ska gäldenären slutligen alltid erhålla det belopp för sina vanliga levnads-kostnader som följer av föreskrifterna.

Om skäl föreligger kan Kronofogdemyndigheten göra avvikelser från normalbeloppen i situationer som beskrivs i det följande.”

Enligt 7 kap. 4 och 5 §§ UB får lön tas i anspråk genom utmätning endast till den del den överstiger vad gäldenären behöver för sitt och sin familjs underhåll samt till fullgörande av betalningsskyldighet som har företräde vid löneutmätning (s.k. förbehållsbelopp). Förbehållsbeloppet bestäms med hjälp av ett normalbelopp. Genom bemynd-

¹ KFMFS 2015:1 och KFM A 2015:1.

² Ändringar i sak i förhållande till KFM M 2014:2 är markerade med kantstreck. Vissa ändringar i språket har gjorts utan att detta har markerats.

³ Definitionen av vad normalbelopp ska anses innefatta grundar sig delvis på de konsumentprodukter som ingår i Konsumentverkets hushållsbudget. För information om konsumentprisindex (KPI), se www.scb.se.

**KFM M
2015:1**

igande av regeringen fastställer Kronofogden årligen normalbeloppens storlek på sätt som framgår av 7 kap. 5 § UB.⁴

Normalbeloppen har till syfte att garantera gäldenären och dennas familj en lägsta skälig levnadsnivå och ge ett ekonomiskt skydd för de grundläggande behoven. Normalbeloppet är ett schablonbelopp. Gäldenären kan själv fritt disponera sitt förbehållsbelopp efter vad som passar denna bäst.⁵

Normalbeloppet kan minskas om de behov som normalbeloppet är avsett att täcka blir tillgodosedda på annat sätt än genom den inkomst som löneutmätningen avser. Tillägg kan göras till normalbeloppet för särskilda kostnader som inte kan anses utgöra vanliga levnads-kostnader, se vidare under punkterna 3.2 och 3.3.

2 Familjeförhållanden

Av 7 kap. 5 § UB framgår att normalbeloppen avser ensamstående, sammanlevande makar och därmed jämställda samt barn. Det allmänna rådet anger följande.

”Med uttrycket makar avses även personer som ingått registrerat partnerskap.

Med uttrycket därmed jämställda avses två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll (sambor).

Med barn avses sådant barn som en gäldenär, dennas sammanlevande make eller sambo varaktigt bor tillsammans med och är skyldig att försörja enligt 7 kap. 1 § föräldrabalken (försörjningsberättigat barn).

Ej försörjningsberättigade barn bör inte beaktas vid beräkningen av förbehållsbeloppet.

Är ett barn gäldenär bör det anses vara ensamstående.”

Av 7 kap. 1 § föräldrabalken framgår att försörjningsberättigat barn är barn under 18 år eller barn som går i grund- eller gymnasieskola och är under 21 år.

Familjehemsplacerat barn

Om barn till gäldenären eller dennas make eller sambo är familjehemsplacerat bör barnet ändå räknas som försörjningsberättigat, eftersom föräldern enligt föräldrabalken är skyldig att försörja barnet.

Bor föräldrarna inte tillsammans bör den förälder barnet varaktigt bott hos innan placeringen tillgodoräknas normalbelopp för barnet. Barnets normalbelopp bör inte minskas med barnbidrag eller studiebidrag.⁶

Vad som angetts ovan bör gälla oavsett om föräldern är ersättnings-skyldig till kommunen eller om kommunen står för hela kostnaden.

⁴ KFMFS 2015:1.

⁵ NJA 1993 s. 67 (RIC 42/93).

⁶ Jämför 16 kap. 18 § socialförsäkringsbalken.

Om det framstår som oskäligt att tillgodoräkna föräldern ett normalbelopp kan undantag göras. Exempel på undantag är om föräldern inte fullgör sin ersättningskyldighet mot kommunen och inte heller i övrigt har några kostnader för barnet.

Förälders ersättningskyldighet till kommunen bör inte betraktas som ett underhållsbidrag vid beräkningen av förbehållsbeloppet. Föräldern kan i stället använda normalbeloppet för betalning av eventuell ersättning till kommunen.

Försörjningsberättigat barn som studerar på annan ort

När ett försörjningsberättigat barn studerar på annan ort än förälders bostadsort bör Kronofogden inte göra något tillägg till normalbeloppet för barnets eventuella merkostnader för exempelvis boende, fördyrat uppehälle och resor. Dessa kostnader täcks istället genom barnets normalbelopp och den ersättning som exempelvis kommunen kan utge enligt lag.⁷

3 Avvikelser från normalbeloppen

3.1 Avdrag

3.1.1 Sidoinkomst

Det allmänna rådet anger följande.

”Om gäldenären har regelbunden sidoinkomst bör normalbeloppet minskas med ett belopp som motsvarar sidoinkomsten efter avdrag för preliminär skatt.”

Rådet innebär att sidoinkomsten får användas till betalning av de kostnader som förbehållsbeloppet är avsett att täcka. Vid utmätning av lön ska Kronofogden bestämma dels hur stort avdrag som arbetsgivaren får göra vid varje lönetillfälle (utmättningsbelopp), dels hur mycket gäldenären ska få behålla av sin lön (förbehållsbelopp). Om gäldenären har inkomster från flera håll, kan förbehållsbeloppet ges i annan inkomst än den i vilken utmätning sker. Det är dock viktigt att de andra inkomsterna är tillräckliga och säkra.⁸

Som sidoinkomst kan räknas

- ersättning för vilken utmätning av lön m. m. får ske enligt 7 kap. 1 § UB, och
- ersättning för arbetsinsats som fås av den som inte är arbetstagare.

Studiestöd

Studiestöd, vilket bl.a. omfattar studiemedel som utgår som studielån och studiebidrag, får inte utmätas.⁹

⁷ 10 kap. 32 § och 15 kap. 32 § skollagen (2010:800). Se även RH 2000:34 (RIC 17/00).

⁸ Walin m.fl. Utsökningsbalken, En kommentar, 2009 4:e uppl. s. 270, 278f.

⁹ 6 kap. 3 § studiestödslagen (1999:1395).

**KFM M
2015:1**

**KFM M
2015:1**

Studiestöd bör inte tas upp som inkomst för gäldenärens make eller sambo vid proportionering av de gemensamma kostnaderna enligt punkt 3.1.2.

Vårdbidrag och handikappersättning

Vårdbidrag kan innehålla såväl en skattepliktig som en skattefri del. Handikappersättning är alltid skattefri.

Om gäldenären eller dennas make eller sambo uppbär vårdbidrag i form av skattefri merkostnadsersättning eller handikappersättning bör sådan ersättning inte tas upp som inkomst vid bestämmande av förbehållsbeloppet. Den skattepliktiga ersättningen av vårdbidraget tas däremot upp som inkomst.¹⁰

3.1.2 Sammanlevande makes eller sambos inkomst

Det allmänna rådet anger följande.

”Om gäldenären lever tillsammans med make eller sambo och denna har inkomst, bör inkomsten tas med vid beräkningen av gäldenärens förbehållsbelopp. Detta sker genom att gäldenärens förbehållsbelopp bestäms utifrån makes eller sambos förmåga att bidra till betalningen av familjens gemensamma kostnader inklusive bostadskostnad. Dessa kostnader bör fördelas på så sätt att respektive make eller sambo svarar för den del av kostnaderna som motsvarar dennas inkomst i förhållande till deras sammanlagda inkomster (proportionering). Beräkningen sker på sätt som framgår av avdelning I och II i blanketten KFM 9416¹¹. Vid beräkningen bör avdrag göras för preliminär skatt samt för kostnader för fullgörande av tjänst enligt vad som anges i punkt 3.3.2.”

Rådet bygger på principen att makar enligt äktenskapslagstiftningen efter var och ens förmåga ska bidra till deras gemensamma och personliga kostnader.¹² Vid löneutmätning bör motsvarande gälla för sambor.¹³

Vid proportioneringen bör som gäldenärens makes/sambos inkomst endast beaktas

- ersättning för vilken utmätning av lön m.m. får ske enligt 7 kap. 1 § UB, och
- ersättning för arbetsinsats som fås av den som inte är arbetstagare.

¹⁰ Se avsnitt 3.2.2 Hälso- och sjukvård och medicin angående sjukdomskostnader.

¹¹ Se bilaga.

¹² Walin m.fl. Utsökningsbalken, En kommentar, 2009 4:e uppl. s. 269 och 6 kap. 1 § äktenskapsbalken.

¹³ Svea hovrätts beslut 2002-05-30 i mål ÖÅ 881-02 (RIC 28/03) och Hovrättens över Skåne och Blekinge beslut 2003-06-26 i mål ÖÅ 393-03 (RIC 34/03).

Exempel:

Gäldenärens inkomst efter avdrag för preliminär skatt och kostnad för resor till arbetet uppgår till 20 000 kr. Motsvarande inkomst för sambon är 10 000 kr. Deras gemensamma kostnader utgörs av normalbelopp 7 729 kr och bostadskostnad om 7 271 kr, totalt 15 000 kr. Gäldenärens andel av de gemensamma kostnaderna beräknas

$$\frac{20\,000 \times 15\,000}{20\,000 + 10\,000} = 10\,000 \text{ kr}$$

3.1.3 Barnbidrag och underhållsbidrag m.m. till försörjningsberättigade barn

Det allmänna rådet anger följande.

”Om normalbelopp bestämts för försörjningsberättigat barn, bör beloppet minskas med

- allmänt barnbidrag, flerbarnstillägg, förlängt barnbidrag, studiebidrag och extra tillägg till detta. Bor barnets föräldrar ihop minskas barnets normalbelopp med hela barnbidraget. Om barnets föräldrar inte bor ihop minskas barnets normalbelopp med den del som gäldenären får.
- underhållsbidrag, underhållsstöd samt förlängt underhållsbidrag och förlängt underhållsstöd för studerande.
- pension eller annan ersättning enligt 7 kap. 1 § UB som barnet får efter avdrag för preliminär skatt.

Minskningen får inte vara större än barnets normalbelopp.

Vid växelvis boende bör gäldenären tillgodoräknas ett halvt normalbelopp för barnet.

Om ett försörjningsberättigat barn är gäldenär minskas barnets normalbelopp först med barnbidrag/studiebidrag och underhållsbidrag/underhållsstöd samt därefter med annan inkomst, exempelvis barnpension.”

Vid bestämmande av föräldrars underhållsskyldighet ska hänsyn tas till barnets behov, egna inkomster och tillgångar samt sociala förhållanden. Detta är orsaken till att barnets normalbelopp minskas med t.ex. barnbidrag.¹⁴

Minskningen får inte vara större än barnets normalbelopp. Om minskningen skulle vara större, blir konsekvensen att barnet bidrar till övriga familjemedlemmars försörjning.

Om barnet är gäldenär bör minskningen av barnets normalbelopp ske i viss ordning.

Exempel:

Ett försörjningsberättigat barn (fem år) är gäldenär och uppbär barnpension med 2 500 kr per månad efter avdrag för preliminärskatt. För barnet utgår

¹⁴ Walin m.fl. Utsökningsbalken, En kommentar, 2009 4:e uppl. s. 270, se även Walin/Vängby, Föräldrabalken, En kommentar, 7 kap. 1 § föräldrabalken.

**KFM M
2015:1**

barnbidrag med 1 050 kr per månad. Barnet kan i detta exempel inte bidra till bostadskostnaden.

Vid beräkning av förbehållsbeloppet får barnet ett normalbelopp för barn under sju år om 2 482 kr. Normalbeloppet minskas med barnbidraget 1 050 kr. Den summa som blir kvar, 1 432 kr, blir i detta fall barnets förbehållsbelopp. Barnet får behålla 2 482 kr, dvs. förbehållsbeloppet 1 432 kr plus barnbidraget 1 050 kr. Utmätningensbeloppet blir 1 068 kr.

3.1.4 Förmåner

Det allmänna rådet anger följande.

”En gäldenär kan ha förmåner från arbetsgivare som hör till vanliga levnadskostnader. Normalbeloppet bör minskas med värdet av sådan förmån.”

Högsta domstolen har slagit fast att det är naturligt att dra av sådana vanliga levnadskostnader som ingår i normalbeloppet om de täcks av arbetsgivaren, t.ex. genom förmån av fri kost.¹⁵

Normalbeloppet för en gäldenär som har någon form av kostförmån bör minskas med det skattemässiga värdet av förmånen. Minskningen bör begränsas till högst 50 kr per dag.

3.2 Tillägg till normalbeloppen för familjens gemensamma kostnader

Det allmänna rådet anger följande.

”Ingår normalbelopp för flera personer i förbehållsbeloppsberäkningen, bör frågan om tillägg bedömas utifrån samtliga familjemedlemmars behov. Kronofogdemyndigheten kan begära att uppgifter om tillägg styrks av gäldenären.”

3.2.1 Kostnader för barntillsyn

Det allmänna rådet anger följande.

”Tillägg till normalbeloppet bör göras för kostnader på grund av nödvändig barntillsyn.”

3.2.2 Kostnader för sjukdom

Det allmänna rådet anger följande.

”Tillägg till normalbeloppet bör göras för kostnader till följd av sjukdom. Tillägget bör minskas med ersättning för sådan kostnad som utbetalas av Försäkringskassan eller på annat sätt.

Finns högkostnadsskydd bör detta beaktas.”

Hälso- och sjukvård och medicin

Enligt rådet kan tillägg göras för kostnader på grund av sjukdom. Huvudregeln är att Kronofogden gör tillägg för kostnader för sådan hälso- och sjukvård och medicin som omfattas av högkostnadsskyddet. Även om viss vård eller medicin inte omfattas av högkostnadsskyddet

¹⁵ NJA 2000 s. 121 (RIC 11/00).

kan Kronofogden göra tillägg för sådana kostnader om det finns särskilda skäl och behovet är styrkt.¹⁶ Kronofogden kan bedöma att ett lägre belopp än det begärda tillgodoser behovet.

I de flesta landsting betalar barn och ungdomar fram till 20-årsdagen inte någon avgift för hälso- och sjukvård. Barn under 18 år som tillhör samma familj har ett gemensamt högkostnadsskydd. Till gäldenärens familj hör i detta avseende även barn som är familjehemsplacerade hos gäldenären.¹⁷

Kronofogden bör inte göra tillägg till normalbeloppet för sjukdomskostnader som täcks av handikappersättning eller en skattefri merkostnadsersättning i vårdbidrag.¹⁸

Specialkost

Tillägg bör endast göras för kostnader för specialkost på grund av medicinska skäl.¹⁹ Vägledning för att räkna ut kostnaderna kan hämtas ur Konsumentverkets årliga kostnadsberäkningar för specialkost.

Tandvård

Normalbeloppet får anses omfatta kostnader för årlig kontroll, enklare tandlagning, tandhygienist och abonnemangstandvård/frisk-tandvård.

Tillägg för tandläkarkostnader kan ske i samband med en större och nödvändig behandling av tandläkare. Gäldenären ska skicka in skriftligt intyg och kostnadsförslag från behandlande tandläkare.

Av intyget och kostnadsförslaget bör framgå att:

- behandlingen är nödvändig,
- behandlingen, om det finns alternativa behandlingssätt, är det billigaste alternativet²⁰,
- den totala kostnaden för behandlingen,
- hur betalning ska ske och
- hur stor del av kostnaden som gäldenären ska betala själv.

Om tillägg medges bör det omfatta hela tandvårdskostnaden. Något avdrag med hänsyn till normalbeloppet bör inte ske. Om en tandläkare kräver förskottsbetalning vid en större behandling, kan gäldenären tillfälligt ges ett högre förbehåll för att spara ihop till kostnaden.

Tillägg kan inte ges för redan utförd tandvård. Akut tandvård utgör ett undantag och kan förbehållas i efterhand.

¹⁶ NJA 2003 s. 480 (RIC 36/03).

¹⁷ 26 a § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

¹⁸ RH 2001:63 (RIC 42/01).

¹⁹ NJA 1993 s. 679 (RIC 42/93).

²⁰ Göta hovrätts beslut 2008-10-22 i mål ÖÅ 2468-08.

**KFM M
2015:1**

**KFM M
2015:1***Glasögon och linser*

Tillägg för nödvändiga kostnader för antingen glasögon eller linser kan medges om gäldenären skickar in intyg och kostnadsförslag av behandlande optiker.

Av intyget och kostnadsförslaget bör framgå:

- att nya glasögon eller linser är nödvändiga,
- att kostnaden avser glasögon eller linser i den lägsta prisklassen och
- hur betalning ska ske.

Sjukresor

Tillägg för kostnader för sjuk- och behandlingsresa bör medges om kostnaden inte ersätts av landstinget eller annan.

Färdtjänst

Tillägg för kostnader för färdtjänst bör medges avseende egenavgiften.

Hemtjänst

Tillägg för kostnader för behovsprövad hemtjänst bör medges avseende egenavgiften. Om kostnad för matlådor och distribution av dessa inte ingår i egenavgiften, bör tillägg medges för dessa kostnader. Tillägg bör medges med den del av kostnaderna för matlådorna som överstiger 1 500 kr per månad. Om gäldenären endast får en matlåda per dag, bör tillägg medges med den del av kostnaderna som överstiger 750 kr per månad.

God man och förvaltare

Tillägg för kostnader för god man eller förvaltare bör medges i den del som enligt beslut från överförmyndaren ska betalas av gäldenären.²¹

Vistelse på sjukhus eller behandlingshem

Tillägg för kostnader för vårdavgift som gäldenären betalar vid vistelse på sjukhus, sjuk- eller behandlingshem eller liknande bör medges om vistelsen varar längre än en vecka. Tillägg för sådan avgift bör dock bara medges med den del som överstiger 50 kr per dygn eller som överstiger 1 500 kr per månad om kostnaden är månadsbaserad. Om tillägg medges bör kostnaden beaktas fr.o.m. första dagen för vistelsen. Tillägget kan medges i efterhand i anslutning till vistelsens slut.

Särskilt boende för äldre

Tillägg för kostnader för egenavgift och matkostnad på särskilt boende för äldre bör medges. Tillägg för matkostnaden bör dock bara

²¹ 12 kap. 16 § föräldrabalken.

medges med den del som överstiger 50 kr per dygn eller 1 500 kr per månad om kostnaden är månadsbaserad.

**KFM M
2015:1**

Hjälpmedel vid funktionshinder och liknande

Tillägg för kostnader för hjälpmedel vid funktionshinder eller liknande bör medges avseende egenavgiften.

3.3 Tillägg till normalbeloppet för gäldenärens personliga kostnader

Det allmänna rådet anger följande.

”Tillägg till normalbeloppet bör även göras för gäldenärens betalning av fordran med företrädesrätt samt kostnader för fullgörande av tjänst. Kronofogdemyndigheten kan begära att uppgifter om tillägg styrks av gäldenären.”

Tillägg till normalbeloppet kan, utöver tillägg för familjens gemensamma kostnader enligt punkt 3.2, medges för gäldenärens kostnader för fullgörande av tjänst. Makes eller sambos eventuella kostnader för fullgörande av tjänst beaktas endast vid proportioneringen, se punkt 3.1.2.

3.3.1 Fordran med företrädesrätt

I förbehållsbeloppet ska enligt 7 kap. 4 § UB räknas in belopp som motsvarar vad gäldenären betalar till annan, som vid utmätning av lön m.m. har bättre rätt till lönen. Vid utmätning för fordran med företrädesrätt ska även betalningsskyldighet till annan som har lika rätt som sökanden beaktas, 7 kap. 14 § första stycket 1 UB.

Det allmänna rådet anger följande.

”Av samma anledningar som underhållsbidrag enligt 7 kap. 17 § UB kan jämkas i en fördelningssituation bör motsvarande jämkning göras vid bestämmande av förbehållsbeloppet.

Om betalningen avser fordran med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB, kan utmättnings- och förbehållsbelopp påverkas. Detta blir aktuellt då utrymme inte finns för de löpande fordringarna både i löneutmätningen och vid den frivilliga betalningen.

Förbehållsbeloppet bör beräknas på sätt som framgår av avdelning IV i blanketten KFM 9416²².

Om betalningen avser såväl löpande fordran som skuld kan även skälig avbetalning på skuld accepteras. Det krävs dock att löneutmätningen sker för fordran med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB och att utrymme finns för betalning överstigande de löpande fordringarna.

²² Se bilaga.

**KFM M
2015:1**

Även vid löneutmätning för annan fordran bör skälig avbetalning på skuld accepteras, under förutsättning att avbetalningen avser och avräknas från fordran med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB.”

Rådet behandlar två situationer då underhållsbidrag kan jämkas vid löneutmätning. Dessa är dels jämkning av gäldenärens frivilliga betalning av underhållsbidrag som tillägg till normalbeloppet, dels jämkning då löneutmätning sker för både underhållsbidrag och annan fordran med sämre rätt än underhållsbidraget. I 7 kap. 17 § UB regleras situationen när underhållsbidrag kan jämkas vid samtidig utmätning, dvs. då löneutmätning kan ske både för underhållsbidrag och annan fordran. Möjligheten till jämkning bygger på att Kronofogden inte är ovillkorligt bunden av vad som bestäms angående underhållsbidragets storlek i dom eller avtal.²³ Jämkningsavser inte själva underhållsskyldigheten utan endast den konkurrenssituation som uppstår för att kunna genomföra utmätning. Det är således inte fråga om en omprövning av innehållet i domen eller avtalet.²⁴

Underhållsbidrag kan i vissa fall vara bestämt till ett högre belopp än vad som motsvarar den underhållsberättigades behov. Möjligheten för Kronofogden att jämka rör endast tillämpningen av 7 kap. 16 och 17 §§ UB. Det företräde som underhållsbidrag har enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB minskas så att andra fordringar kan bli betalda. Fördelningen av medel till fordran på underhållsbidrag blir därmed lägre än vad som normalt skulle vara fallet om företrädesrätten hade respekterats fullt ut. Kronofogden kan dock inte minska underhållsbidragets storlek, dvs. det som restförs.²⁵

Enligt 7 kap. 17 § UB kan jämkning ske i två olika situationer. Den första situationen är när makar varaktigt bor tillsammans och underhållsbidrag är fastställt till maken eller makarnas barn. I den andra situationen kan jämkning också ske för annat underhållsbidrag om särskilda skäl för jämkning finns.

Jämkningsom sker enligt 7 kap. 17 § UB är ett fördelningsbeslut som ska meddelas vid varje redovisningstillfälle. Vid jämkning av tillägg till normalbeloppet avseende frivillig betalning av underhållsbidrag upprättas dock inget fördelningsbeslut eftersom jämkningen sker i förbehållsbeloppsberäkningen.

Exempel:

1. Verkställighet har begärts för ett underhållsbidrag som Kronofogden bedömer vara oskäligt högt. Löneutmätning är även aktuell för allmänna mål. Kronofogden beslutar att löneutmätning ska ske både för underhållsbidraget och de allmänna målen. Varje gång arbetsgivaren redovisar medel ska Kronofogden upprätta ett särskilt fördelningsbeslut. Vanlig fördelning kan frångås

²³ Walin m.fl. Utsökningsbalken, En kommentar, 2009 4:e uppl. s. 270.

²⁴ Walin m.fl. Utsökningsbalken, En kommentar, 2009 4:e uppl. s. 291.

²⁵ Walin m.fl. Utsökningsbalken, En kommentar, 2009 4:e uppl. s. 291.

med stöd av 7 kap. 17 § UB så att både underhållet och de allmänna målen krediteras.

2. Verkställighet har begärts för ett allmänt mål. Gälldenären betalar frivilligt underhållsbidrag. Kronofogden anser att underhållsbidraget är oskäligt högt. Jämkningsenheten gör därför ett tillägg för den frivilliga betalningen i förbehållsbeloppsberäkningen.

Umgängeskostnader

Umgängeskostnader är kostnader som uppkommer för en förälder vid umgänge med barn. Kronofogden kan medge tillägg för umgänge med barn för vilka gälldenären är försörjningsskyldig.²⁶ Tillägget bör uppgå till 40 kr per dag och barn. Kronofogden bör inte göra tillägg för umgängesresor.²⁷

Övrig företrädesrätt

Gälldenären bör medges tillägg till normalbeloppet för betalning av fastställda fordringar som inte överlämnats till Kronofogden för indrivning och som omfattas av 2 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Detta gäller dock endast under förutsättning att det inte finns några skulder hos Kronofogden med bättre eller samma rätt. Exempel på när tillägg kan medges är när Försäkringskassan beslutat om återbetalningsskyldighet avseende underhållsstöd för den bidragsskyldige föräldern.

Den bidragsskyldige föräldern kan betala ett belopp till boföräldern som motsvarar Försäkringskassans framräknade återbetalningsskyldighet. Denna betalning är att jämställa med betalning av underhållsbidrag och tillägg till normalbeloppet bör ske.

3.3.2 Kostnader för fullgörande av tjänst

Det allmänna rådet anger följande.

”Tillägg till normalbeloppet bör göras för gälldenärens kostnader för fullgörande av tjänst. Vid beräkningen av tillägget bör tillämpas de bestämmelser som gäller för avdrag för motsvarande kostnader vid taxering enligt 12 kap. 1, 4-8, 10-22, 24-32 och 37 §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

Då gälldenären uppbär ersättning för ökade levnadskostnader (traktamenten) eller för resa med egen bil i tjänsten bör inte tillägg göras till normalbeloppet. I sådant fall bör arbetsgivaren upplysas om att beslutet om utmätning av lön m.m. endast avser, förutom lön, den del av traktaments- eller bilersättningen som vid skatteavdrag behandlas som lön.

Om gälldenären kan antas ha kostnader för resor till och från arbetsplatsen med kollektivt färdmedel, kan Kronofogdemyndigheten göra tillägg till normalbeloppet även om kostnaden inte är

²⁶ NJA 2015 s. 211.

²⁷ Svea hovrätts beslut 1999-07-13 i mål ÖÅ 4277-99 (RIC 43/99) och Hovrättens över Skåne och Blekinge beslut 1999-12-23 i mål ÖÅ 1428-99 (RIC 20/00).

**KFM M
2015:1**

**KFM M
2015:1**

känd. Tillägg sker då med belopp som beräknas motsvara kostnaden (t.ex. månadskort).

Tillägg bör även göras om gäldenären har resekostnader för att söka arbete eller delta i andra åtgärder som kommunen eller Arbetsförmedlingen anordnar.²⁸ Om gäldenären erhållit ersättning för resekostnaderna bör tillägget minska med motsvarande belopp.²⁹

Kostnader för fullgörande av tjänst är ett begrepp inom skatterätten. Det avser utgifter som en person har för att förvärva eller bibehålla inkomst av tjänst. Det kan exempelvis innebära kostnader för resor till och från arbetet, tjänsteresor med egen bil, ökade levnadskostnader vid tjänsteresor, dubbel bosättning och hemresor vid arbete på annan ort.

Tillägg för kostnader för fullgörande av tjänst bör endast medges avseende gäldenärens kostnader, eftersom detta är en personlig kostnad. Gäldenärens makes eller sambos kostnader för fullgörande av tjänst ska dock beaktas vid beräkningen av den inkomst som ska ligga till grund för proportioneringen, se punkt 3.1.2.

4 Bostadskostnad

Av 7 kap. 5 § andra stycket UB framgår att bostadskostnaden ska beräknas särskilt och läggas till normalbeloppen. Det allmänna rådet anger följande.

”Vid bestämmande av förbehållsbeloppet bör den faktiska bostadskostnaden läggas till normalbeloppen. Med den faktiska kostnaden avses bostadskostnaden med avdrag för eventuellt förekommande tillägg och bidrag, exempelvis bostadstillägg, boendetillägg och bostadsbidrag.

Bor gäldenären på egen bostadsfastighet bör hänsyn tas till räntekostnader och nödvändiga driftskostnader samt till skälig amortering. Räntekostnader och amortering på bostadslån bör endast beaktas om fastigheten pantförskrivits för lånet.

Bor gäldenären i en bostadsrättslägenhet är månadsavgiften bostadskostnad. Räntekostnader och skälig amortering beaktas om bostadsrätten pantförskrivits för lånet.”

Med nödvändiga driftskostnader avses kostnader för uppvärmning (inte hushållsel)³⁰, sophämtning, vatten och avlopp, sotning, tomrättsavgäld och avgift till samfällighetsförening. Även särskild villa- eller bostadsrättsförsäkring kan beaktas.³¹ Hänsyn tas inte till fastig-

²⁸ Svea hovrätts beslut 1999-07-13 i mål ÖÅ 4277-99 (RIC 43/99) och RÅ 2008 ref 31.

²⁹ Jämför förordning (2015:500) om resebidrag.

³⁰ Jmf 3 § Pensionsmyndighetens föreskrifter PFS 2015:6.

³¹ Hovrättens för Västra Sverige beslut 2001-06-21 (RIC 40/01).

hetsskatt och fastighetsavgift.³² Hänsyn kan tas till underhållskostnader om kostnaden rör själva boendet och inte fastighetsinnehavet. Kostnaden bör vara nödvändig för att kunna bo i fastigheten eller bostadsrätten.

**KFM M
2015:1**

a) Oskäligt hög bostadskostnad

Kronofogden ska bedöma och fastställa vad som är en skälig bostadskostnad. Vid bedömningen bör hänsyn tas till bl.a. hur många familjemedlemmar som bor med gäldenären, storleken på bostaden och kostnadsläget på orten.

Kostnadsläget på orten motsvaras av hyror för lägenheter av genomsnittlig standard i hus som tillhör allmännyttan. För ett hushåll om högst tre personer kan en bostad om högst tre rum och kök storleksmässigt vara skäligt. För större hushåll kan tillägg med ett rum per person vara skäligt.

En oskälig bostadskostnad kan i undantagsfall minskas vid större avvikelser.

I vissa fall kan en oskälig bostadskostnad accepteras under högst ett år för att ge gäldenären tid att ändra sin boendesituation. Tiden räknas från när Kronofogden bedömde bostadskostnaden som oskälig.

Exempel på fall när en oskälig bostadskostnad kan accepteras är.

- Gäldenären bor på egen fastighet eller i bostadsrättslägenhet som är svår att avyttra.
- Gäldenären bor i hyreslägenhet och någon alternativ bostad går inte att få inom rimligt avstånd.
- Separation eller dödsfall har inneburit att gäldenären fått en högre bostadskostnad.³³

b) Sammanboende och inneboende

Om föräldrar och försörjningsberättigat barn varaktigt sammanbor och barnet anses ha ekonomisk förmåga att bidra till familjens boende, anses samtliga ha lika stor del av bostadskostnaden. Är barnet gäldenär är således denna andel barnets bostadskostnad. Saknar barnet ekonomisk förmåga att bidra till familjens boende minskas inte den gemensamma bostadskostnaden med barnets andel. Är barnet gäldenär tas i dessa fall inte någon bostadskostnad upp.

Gäldenärens bostadskostnad bör minskas om gäldenären har inneboende. Är inneboendes hyra känd minskas gäldenärens bostadskostnad med detta belopp. I annat fall bör en minskning ske i förhållande till hur många som delar på bostaden.

För övriga former av varaktigt sammanboende bör följande gälla när de sammanboende har gemensamt hushåll. Är någon av de sammanboende gäldenär minskas bostadskostnaden med övrigas

³² RH 2001:3 (RIC 26/01) och Svea hovrätts beslut 2001-06-11 i mål ÖÄ 2334-01 (RIC 33/01).

³³ Hovrättens över Skåne och Blekinge beslut 2002-07-15 i mål ÖÄ 799-02 (RIC 30/02).

**KFM M
2015:1**

andelar av denna kostnad. Till denna kategori hör bland annat situationen när en förälder bor tillsammans med vuxna, ej försörjningsberättigade, barn.

4.1 Schablonhyra

Det allmänna rådet anger följande.

”Om bostadskostnaden inte är känd, kan Kronofogdemyndigheten med ledning av kostnadsläget på orten beräkna kostnaden för en bostad av skälig storlek för gäldenären (schablonhyra).”

Vid beräkning av kostnad för bostad av skälig storlek (schablonhyra) bör 3 § Försäkringskassans föreskrifter (FKFS 2015:7) om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad för år 2016 vara vägledande.

Innan schablonhyra tillämpas ska utredning ske för att försöka fastställa den faktiska bostadskostnaden. Går det inte att få fram bostadskostnaden via gäldenären bör Kronofogden kontakta hyresvärden. Även i de fall gäldenären bor i egen fastighet och det inte går att få fram den faktiska bostadskostnaden kan schablonhyra tillämpas.

4.2 Hyresskuld

I vissa fall kan det vara motiverat att i bostadskostnaden räkna in skälig avbetalning på hyresskuld respektive skälig amortering på förfallna skuldräntor. Skulden måste avse gäldenärens nuvarande boende och får inte ha uppkommit under löneutmätning. En ytterligare förutsättning är att gäldenären riskerar avhysning eller att dennas bostad blir såld exekutivt. Kronofogden bör som regel begära att gäldenären styrker avbetalningen.

5 Anstånd

Det allmänna rådet anger följande.

”Särskilda skäl för anstånd kan t.ex. vara sjukdom, olycksfall och andra omständigheter som gäldenären inte kunnat råda över eller förutse. Vid bedömningen av om särskilda skäl finns bör beaktas den tid som löneutmätning pågått och beräknas pågå.”

Kronofogden får på begäran av sökanden eller gäldenären bevilja anstånd med pågående löneutmätning. På begäran av gäldenären får anstånd beviljas endast om sökande medger det eller om det finns särskilda skäl. En begäran om anstånd från sökanden kan avslås om Kronofogden bedömer anstånd vara olämpligt.

Anstånd bör kunna komma ifråga vid sjukdom, olycksfall och andra liknande situationer som gäldenären inte kunnat råda över eller för-

utse.³⁴ Om gäldenären exempelvis vill ha semester är detta inte i sig grund för anstånd. Har beneficiiegendom gått sönder och behöver ersättas eller repareras bör anstånd kunna ges.

I fråga om anstånd som beslutas av Kronofogden bör inga formella begränsningar gälla. Det ligger i sakens natur att dessa anstånd som regel blir få och korta.³⁵

**KFM M
2015:1**

6 Övrigt

6.1 Beräkning av förbehållsbelopp i semesterersättning

Vid utmätning av semesterersättning bör gäldenärens förbehållsbelopp beräknas på följande sätt.

$$\frac{\text{Förbehållsbelopp per månad}}{22 \text{ (arbetsdagar per månad)}} \times \text{antalet semesterdagar} = \text{förbehållsbelopp i semesterersättning}$$

Exempel:

Enligt förbehållsbeloppsberäkningen uppgår gäldenärens förbehållsbelopp till 8 690 kr per månad (normalbelopp 4 679 kr och bostadskostnad 4 011 kr). Gäldenären kommer att få semesterersättning för tio dagar. Förbehållsbeloppet i semesterersättningen beräknas enligt följande.

$$\frac{8\,690}{22} \times 10 = 3\,950 \text{ kr}$$

6.2 Försäkringskassans, Pensionsmyndighetens och arbetslöshetskassans rätt till kvittning och avräkning

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten har rätt att kvitta fordran som myndigheterna har på den försäkrade mot belopp som utbetalas i form av en socialförsäkringsförmån.³⁶ Denna kvittningsrätt har företräde framför löneutmätning.

Har Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten beslutat om kvittning, bör den ersättning som kvittning sker i minskas med kvittningsbeloppet i förbehållsbeloppsberäkningen. Detta gäller både för gäldenären och för dennas make eller sambo.

Arbetslöshetskassa har rätt att avräkna (kvitta) fordran som arbetslöshetskassan har på den försäkrade mot belopp som senare utbetalas i form av arbetslöshetsersättning.³⁷

Har arbetslöshetskassan beslutat om avräkning, bör ersättningen minskas i motsvarande mån. Detta gäller för både gäldenären och för dennas make eller sambo.

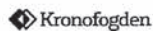
³⁴ Svea hovrätts beslut 1999-06-16 i mål ÖÄ 2995-99 (RIC 23/99).

³⁵ Prop. 1994/95:49 s. 72 och 85.

³⁶ 108 kap. 22 § socialförsäkringsbalken.

³⁷ 68 e § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

KFM M
2015:1

Beräkning Förbehållsbelopp

1(2)

Datum Månnummer

Gäldenär	Personnummer	☐ Ensamstående	☐ Sammanlevande makar m.m.
Antal hemmavarande barn samt förebär			
Arbetsgivare	Autotingsperiod	☐ Inmånad	☐ 14 dagar ☐ vecka ☐ dag

I Ekonomisk utredning

	Gäldenären	Makar/ Sammanboende	Andersnärstående utgifter/lyn i de fall proportionering mellan makar och/eller andra etc.	Gäldenären	Makar/ Sammanboende
Huvudinkomst (lön, pension m.m.)			Preliminär skatt, huvudinkomst		
Sidinkomst	+	+	Preliminär skatt, sidinkomst	+	+
Summa, kr	A 0	B 0	Kostnader för följande av tjänst (t.ex. resekostnader)	+	+
Vid proportionering mellan sammanboende avgår summa C och D	(C) 0	(D) 0		+	+
Rest (disponibel inkomst)	E 0	F 0		+	+
Sammanlagd nettoinkomst vid proportionering (E+F)		0	Summa kr	C 0	D 0

II Beräkning av förbehållsbelopp

Normalbelopp			Transport (summa G eller, vid proportionering, summa H)		
Bostadskostnad (efter avdrag av bostadsbidrag och efter ev. reduktion)	+		Kostnader för följande av tjänst (t.ex. resekostnader)	+	
Kostnader för bärställen	+		Betalning av fordran med körträdesrätt	+	
Liggfilar o.g.a. sjukdom hos någon i familjen	+	= 0		+	= 0
Erhåller underhållsbidrag, barnbidrag, studiebidrag m.m. för hemmavarande barn	-		Sidinkomst (t.ex. från annan arbetsgivare)	-	
Resterande summa, kr		G 0	Förväran (ej log)	-	
Efter eventuell proportionering i förhållande till makar/sammanboendes inkomster		¹⁾ H	Rest (förbehållsbelopp)		0

III Beräkning av utmätningsbelopp

	Utmätning för underhållsbidrag (UL 1)	Utmätning för annan fordran (UL 2-4)
Inkomst		
A-skatt	-	-
Utmätning för underhållsbidrag (UL1)		
Förbehållsbelopp	²⁾ -	-
Summa (disponibelt för utmätning)	0	0
Utmätningbelopp	0	

1) Beloppet erhålls genom följande uträkning:
$$\frac{E \times G}{E + F} = H$$

2) Reducering av förbehållsbeloppet ska ske med hjälp av tabell IV om
- frivillig betalning av underhåll till ej sammanboende make och barn (löpande bidrag) inräknas i förbehållsbeloppet i tabell II och
- utrymme saknas för utmätning av lön avseende löpande underhållsbidrag

9416 15 00 03

KFM M
2015:1

2 (2)

**IV Beräkning av reducerat förbehållsbelopp vid underhålls-
skyldighet till annan**

Inkomst från arbetsgivaren			
A-skatt		-	
Förbehållsbelopp enligt ernstlände sida			
Privat betalning av underhåll till ej sammanboende make och barn (lösnings bidrag)	-		
	=	J	
		0	
		=	K
			0
Reducerat förbehållsbelopp			= J)

- 3) Reducerat förbehållsbelopp erhålls genom att till beloppet J lägga det belopp som erhålls vid följande uträkning:
 1 x K
 1 = lösnings bidrag vid utmätning av lön

Underskrift	Namntryckande
-------------	---------------

Försäkringskassans föreskrifter (FKFS 2015:7) om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad för år 2016

1 § Denna författning tillämpas vid beräkning av bostadskostnad i samband med bestämmande av

1. familjebidrag i form av bostadsbidrag enligt förordningen (1995:239) om förmåner till totalförsvarspliktiga,
2. bostadsbidrag enligt 93-98 kap. socialförsäkringsbalken.

2 § Bostadskostnaden enligt 3 och 4 §§ Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1995:10) om familjebidrag anses som skälig om den inte överstiger följande belopp.

	Högsta godtagbara kostnad kronor per månad
Storstockholm	
1 - 2 vuxna	8 450
1 - 2 vuxna och 1 barn	10 425
1 - 2 vuxna och 2 barn	13 025
1 - 2 vuxna och 3 barn	16 025
1 - 2 vuxna och fler än 3 barn	16 025 + 2 600 per barn utöver 3
Storgöteborg	
1 - 2 vuxna	7 825
1 - 2 vuxna och 1 barn	9 675
1 - 2 vuxna och 2 barn	11 975
1 - 2 vuxna och 3 barn	13 950
1 - 2 vuxna och fler än 3 barn	13 950 + 2 300 per barn utöver 3
Kommuner med fler än 75 000 invånare	
1 - 2 vuxna	7 225
1 - 2 vuxna och 1 barn	8 925
1 - 2 vuxna och 2 barn	11 000
1 - 2 vuxna och 3 barn	13 400
1 - 2 vuxna och fler än 3 barn	13 400 + 2 075 per barn utöver 3
Övriga kommuner	
1 - 2 vuxna	6 850
1 - 2 vuxna och 1 barn	8 200
1 - 2 vuxna och 2 barn	10 250
1 - 2 vuxna och 3 barn	12 775
1 - 2 vuxna och fler än 3 barn	12 775 + 2 050 per barn utöver 3

3 § Bostadskostnaden bestäms

1. som den totalförsvarspliktiges andel i föräldrarnas bostadskostnad enligt 7 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1995:10) om familjebidrag och

2. enligt 19 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:9) om beräkning av bostadskostnad i ärenden om bostadsbidrag och familjebidrag i form av bostadsbidrag med stöd av följande belopp.

	Genomsnittlig kostnad per månad
Storstockholm	
1 - 2 vuxna	6 000
1 - 2 vuxna och 1 barn	7 125
1 - 2 vuxna och 2 barn	8 775
1 - 2 vuxna och 3 barn	10 925
1 - 2 vuxna och fler än 3 barn	10 925 + 1 650 per barn utöver 3
Storgöteborg	
1 - 2 vuxna	5 650
1 - 2 vuxna och 1 barn	6 775
1 - 2 vuxna och 2 barn	8 325
1 - 2 vuxna och 3 barn	10 325
1 - 2 vuxna och fler än 3 barn	10 325 + 1 550 per barn utöver 3
Kommuner med fler än 75 000 invånare	
1 - 2 vuxna	5 350
1 - 2 vuxna och 1 barn	6 500
1 - 2 vuxna och 2 barn	8 025
1 - 2 vuxna och 3 barn	9 725
1 - 2 vuxna och fler än 3 barn	9 725 + 1 525 per barn utöver 3
Övriga kommuner	
1 - 2 vuxna	4 775
1 - 2 vuxna och 1 barn	5 950
1 - 2 vuxna och 2 barn	7 225
1 - 2 vuxna och 3 barn	8 775
1 - 2 vuxna och fler än 3 barn	8 775 + 1 275 per barn utöver 3

Storstockholm omfattar följande kommuner: Stockholm, Botkyrka, Danderyd, Ekerö, Haninge, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Norrtälje, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Södertälje, Tyresö, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

Storgöteborg omfattar följande kommuner: Göteborg, Ale, Alingsås, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

FKFS 2015:7

Denna författning träder i kraft den 21 december 2015 och tillämpas på bostadskostnad som avser tid från och med 1 januari 2016.

